

**UCHWAŁA NR XXXIII/249/2021
RADY GMINY WIZNA**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn.zm.), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz.2050 z późn. zm.), **uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wizna

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przewodnicząca Rady

Iwona Grodzka

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok realizowany jest przez Urząd Gminy Wizna i stanowi kontynuację szeregu działań zainicjowanych w latach ubiegłych, zgodnych z kierunkami zawartymi w następujących aktach prawnych:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2020 poz.2050 z późn. zm.);

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz.642)

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy na lata 2021-2025 przyjęta uchwałą nr XXIV/181/2021 Rady Gminy z dnia 17 lutego 2021 roku

Diagnoza Sytuacyjna dotycząca problemów alkoholowych w Gminie Wizna.

- Liczba mieszkańców w Gminie Wizna wynosiła w 2020 roku 4036 z tego powyżej 18 roku życia 3216.

- Rada Gminy określiła uchwałą Nr XLIII/216/18 z dnia 21 września 2018 r. następującą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości **40**.

- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości **35**.

- powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości **35**.

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości **20**.

- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości **7**.

- powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości **7**.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2020 rozpatrywała 16 spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu. Wobec 4 osób podjęto działania zmierzające do poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu.

W 2020 roku w Gminie działał punkt konsultacyjno- informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin . W punkcie tym udzielono porad dla poszczególnych kategorii klientów:

- osobom z problemem alkoholowym - 9 osób i 14 porad ,

- dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym dla 2 osoby i 2 porady

- osobom doznającym przemocy w rodzinie dla 1 osoby i 1 porady

- osobom stosującym przemoc w rodzinie dla 1 osoby i 1 porady.

- Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników

ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze.

- Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej).

- W ramach prac w/w. Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. W skład zespołu wchodzi również przedstawiciele GKRPA.
- **Liczba ofiar przemocy wg Niebieskiej Karty.**

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba ofiar przemocy wg Niebieskiej Karty	8	9	7	13	15	8	8	8	13

- **Liczba osób, którym udzielono pomocy w związku z przemocą.**

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób	16	18	14	26	29	12	8	10	5

- Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.
- Znacząca część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci uczęszczające do szkół, dla których Gmina Wizna jest organem prowadzącym.
- Na terenie gminy funkcjonują dwie szkoły podstawowe i Zespół Szkolno- Przedszkolny.
- Każda placówka oświatowa na terenie gminy realizuje własny program profilaktyczny.

Cele programu :

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
2. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków.
3. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp. m.in. poprzez organizację letniego wypoczynku, finansowanie kosztów prowadzenia świetlic środowiskowych – placówek wsparcia dziennego
4. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
5. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin.
6. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.

7. Wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie.

8. Wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania klubu i gospodarza klubu, zakup materiałów edukacyjnych. Integralną częścią programu jest rozpoznanie środowiskowe uwzględniające diagnozę problemów lokalnych oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii jakimi dysponuje gmina. Bezpośrednio z diagnozą łączące systematyczne monitorowanie zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z problemami obejmującymi wszystkie obszary gminnego programu w tym: profilaktykę szkolną, środowiskową, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukację publiczną oraz rynek napojów alkoholowych

I. Zasoby Gminy Wizna w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:

- Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacje pozarządowe, kluby sportowe, placówki oświatowe, biblioteki, służba zdrowia – realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- Punkt konsultacyjno – informacyjny w Wiźnie,
- nauczyciele, pracownicy socjalni OPS, kuratorzy sądowi – przeszkoleni z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania patologiom i narkomanii,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Wiźnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II Zadania programu i sposób ich realizacji w 2022 roku

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z ww. ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Główne zadania programu w szczególności będą obejmować:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków:

- podejmowanie działań mających na celu zmotywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- współpraca z poradniami leczenia odwykowego, jednostkami służby zdrowia oraz innymi podmiotami wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych z terenu gminy, w tym m.in. finansowanie tych podmiotów,
- udzielanie informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin o przysługujących prawach oraz możliwościach podjęcia leczenia,

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- prowadzenie punktu profilaktyki i opieki nad rodziną w tym: zakup wyposażenia, finansowanie bieżących kosztów jego działalności oraz wynagrodzenia osób świadczących w nim usługi terapeutyczne,
- przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zawiadomień z Policji, GOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań,
- kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, finansowanie kosztów postępowań sądowych,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom uzależnionym podejmującym próby zerwania z nałogiem m.in. poprzez pomoc w nawiązaniu kontaktu z terapeutami,
- udzielanie informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin o przysługujących prawach i możliwościach podjęcia leczenia,
- udzielanie pomocy prawnej dla osób i rodzin z problemem uzależnień
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz innymi instytucjami w zakresie realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- organizowanie spotkań w szkołach z pielęgniarką,
- współpraca z pracownikami sądu rodzinnego, kuratorami sądowymi i psychologiem,
- zakup i rozprowadzanie materiałów o uzależnieniu od alkoholu i narkomanii.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych lub narkomanii, w szczególności dla dzieci i

młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych lub socjoterapeutycznych:

- prowadzenie i finansowanie świetlic w okresie wakacji oraz ferii dla dzieci zagrożonych alkoholizmem ,
- organizowanie m. in. kolonii letnich, obozów zimowych, wyjazdów do kina, wycieczki, basen, narty, łyżwy dla dzieci z rodzin patologicznych oraz zagrożonych alkoholizmem,
- organizowanie systemu pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych / w tym : zakup paczek /,
- organizowanie, prowadzenie i współfinansowanie w szkołach i w środowisku lokalnym zajęć, imprez edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii,
- realizacja działań profilaktycznych z wykorzystaniem zajęć pozalekcyjnych w tym: organizacji konkursów, jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu poprzez zakup materiałów, nagród i sprzętu niezbędnego do ich realizacji oraz wypłatę wynagrodzeń dla osób prowadzących zajęcia,
- finansowanie pobytu dzieci i młodzieży na koloniach, zimowiskach, wycieczkach i obozach profilaktycznych poza miejscem zamieszkania,
- finansowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia realizowanych przez stowarzyszenia, parafie, szkoły, sportowców poprzez zakupy materiałów, sprzętu, nagród dla dzieci i młodzieży biorącej udział w programach,
- udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach informacyjnych i profilaktycznych, zakup i dystrybucja ulotek niezbędnych do ich przeprowadzenia,
- organizowanie i finansowanie edukacyjnych programów i warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców,
- edukacja lokalnych decydentów i radnych, co do wagi i skali problematyki alkoholowej i narkomanii poprzez zapraszanie ich do wspólnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w szkoleniach, w imprezach profilaktycznych oraz zapoznania ich z lokalną i ogólnopolską diagnozą problemów uzależnień
- finansowanie szkoleń i kursów dla: członków GKRPA, podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, innych grup zawodowych i społecznych, \
- organizowanie imprez, konkursów o tematyce profilaktycznej, promujących zdrowy styl życia, zakup nagród dla uczestników, materiałów, sprzętu niezbędnego do ich organizacji,
- poszerzanie bazy dla działalności promującej zdrowy styl życia, w szczególności poprzez

doposażenie obiektów sportowo – rekreacyjnych i świetlic w sprzęt sportowy oraz materiały edukacyjno – profilaktyczne.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, realizujących zadania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii w gminie:

- współpraca z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi, placówkami oświatowymi, parafiami, klubami sportowymi, stowarzyszeniami, drużynami harcerskimi ośrodkami kultury, grupami samopomocowymi w zakresie realizacji i finansowania działań mających na celu promocję zdrowego stylu życia poprzez kulturę, sport i turystykę z udziałem treści profilaktycznych lub informacyjnych o uzależnieniach.

Organizowanie imprez promujących zdrowy styl życia oraz ograniczanie spożywania alkoholu i zażywania narkotyków.

- zakup sprzętu i materiałów dla instytucji prowadzących działania w ramach rozwiązywania problemów alkoholowych,
- koordynowanie działań związanych z uchwałami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych/ wydawanie opinii, co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży/.
- wsparcie finansowe policji na działania prewencyjne.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu, ustalanie zgodności lokalizacji tych punktów z ustawą oraz uchwałami Rady Gminy,
- zwiększenie nadzoru nad punktami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- współpraca z Policją, służbami mundurowymi, placówkami wsparcia dziennego w zakresie profilaktyki oraz dofinansowania prowadzonych działań.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

- integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz prowadzenie działań zmierzających do wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od narkotyków mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania.

8. Bieżąca obsługa i ewaluacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:

- ścisła współpraca wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem alkoholowym, narkomanii oraz przemocy w rodzinie i koordynowanie działań mających na celu zmniejszenie szkód społecznych będących następstwem nadużywania alkoholu oraz narkotyków,
- prowadzenie działań diagnozujących polegających na systematycznym identyfikowaniu, przyczyn ich występowania i zasobów służących ich rozwiązywaniu.

Realizacja zadań poprzez : stworzenie przychylności i wsparcia lokalnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych a zwłaszcza :

- wspomaganie działalności instytucji, organizacji ,stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz zakup sprzętu i materiałów dla instytucji.
- finansowanie kosztów funkcjonowania punktu konsultacyjnego oraz świetlicy prowadzącej zajęcia / materiały biurowe i artykuły spożywcze.
- pomoc materialna dla dzieci z rodzin patologicznych/ organizowanie kolonii letnich obozów zimowych, / .
- wypłacanie wynagrodzenia dla pełnomocnika ze środków zabezpieczonych na ten cel w budżecie gminy .

III. Zasady wynagradzania członków GKRPA w Wiźnie na 2022r.:

Członkom Gminnej Komisji za udział w posiedzeniach, za przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi podczas dyżurów w punkcie konsultacyjnym określa się wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 200,00 zł brutto obejmujące także zwrot kosztów podróży.

UZASADNIENIE PROJEKTU

Uchwały ....../....../2021

Rady Gminy Wizna

z dnia 28 grudnia 2021r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz.2050 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii. Biorąc pod uwagę stanowisko Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii – „nie istnieją przeszkody z merytorycznego punktu widzenia do tworzenia wspólnego programu dla rozwiązywania problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii”. Część zadań do realizacji jest jednakowa, a adresatami programów są te same osoby.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach i został opracowany w oparciu o Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. 2021 poz. 642).

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest zasadne.